

PR. CONSTANTIN NECULA

FAMILIA, CHIPUL IUBIRII

Apare cu binecuvântarea
ÎPS Dr. LAURENȚIU STREZA
Arhiepiscopul Sibiului și
Mitropolitul Ardealului

Editura *Agnos* – Sibiu
tel. 0745 / 679038; 0766 / 530777
www.agnos.ro
e-mail: editura_agnos@yahoo.com
ISBN 978-973-1941-88-2

Editura *Agnos*
Sibiu, 2018

Cuprins

Familia, chipul iubirii.....	5
Întrebări și răspunsuri.....	53

Distribuție

Editura *Agnos* – Sibiu

tel. 0745 / 679038; 0766 / 530777

www.agnos.ro

e-mail: editura_agnos@yahoo.com

Supergraph

str. Ion Minulescu nr. 36,

București - 031216, sector 3

tel.: 021 / 320.61.19; fax: 021 / 319.10.84

www.librariasophia.ro

www.sophia.ro

e-mail: editura@sophia.ro

Consilier editorial:

Conf. Univ. Dr. Lucian Grozea

Redactor:

Maria Curtean

Raluca Toderel

Conferință susținută de Pr. Conf. Univ. Dr. Constantin Necula (Facultatea de Teologie Ortodoxă *Andrei Șaguna*, Sibiu), la invitația OTS (*Organizația Tinerilor Sibieni*), în 2 octombrie 2018, în Aula Facultății de Medicină din Sibiu.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NECULA, CONSTANTIN

Familia - chipul iubirii / pr. Constantin Necula. - Sibiu : Agnos, 2018

ISBN 978-973-1941-88-2

2

Familia, chipul iubirii

Le mulțumesc tare mult celor de la OTS – cum le spun și neprietenii – pentru invitația făcută și vreau să subliniez că, în calitate de cadru didactic universitar, știu ce înseamnă Universitatea și respect enorm de mult autonomia Universității în ceea ce privește politicul și actele politice. De aceea, nu veți auzi niciun cuvânt despre Referendum¹ de la mine. Asta așa, ca să moară de la început lăudătorii. Pot să declin această bivalență de om al Bisericii și al Universității deopotrivă. Nu vreau ca vreun activist să depună vreo cerere de demisie a Rectorului meu, pentru că eu n-am înțeles care-i misiunea mea în Uni-

¹ Evenimentul a avut loc cu doar câteva zile înaintea *Referendumului pentru familie* (desfășurat în 6-7 octombrie 2018) în cadrul acțiunilor vizând mesajul pozitiv al Bisericii în ce privește Taina Cununiei, Familia și demnitatea acesteia, indiferent de rezultatul Referendumului.

Pr. Constantin Necula

versitate. De aceea, vă rog frumos să îmi îngăduiți să vă vorbesc astăzi despre ceea ce știu, nu despre ceea ce nu știu. Pentru că nu știu nimic despre politică – sau mă prefac că nu știu câteodată –, asta nu înseamnă că trăiesc cu ochii închiși și să nu-i spun câte unui lider politic că dacă va aresta Referendumul, îi doresc să aibă *bătrâneți grele*. Referendumul este una dintre formele de manifestare ale dragostei noastre pentru propriile noastre identități și sper să fim respectați ca atare.

Apoi, vreau să vă mai zic un lucru... Dar acesta-i foarte secret și vreau să înțelegeți bine că-i secret și nu vreau să-l audă nimeni: Astăzi fac o sumă mărișoară de ani de când m-am cununat sau de când am fost cununat (că noi ne căsătorim, dar ne cunună preotul). De aceea, ce vreau să vă spun este că astăzi vom vorbi despre ceea ce se adaugă vieții noastre de familie prin cununie. Cum devine Hristos Domnul membru de familie? Lucrul care deranjează cel mai mult în ultima vreme este această prezență a Mântuitorului Iisus Hristos în iubirile noastre; este modul în care El Își lucrează iubirea Lui către noi în astfel de situații.

Îndrăznesc să vă spun că cea mai interesantă carte pe care o poartă preotul în

Familia, chipul iubirii

mapa sa de lucru – ca să nu zic în straiță, că nu sună foarte bine și pot fi acuzat de tradiționalism – este o carte cu care el intră în parohie, uneori iese și chiar este îngropat cu ea. O citește foarte des, deși în continuare i se spune că nu-i cititor și că nu-i cărturar. O folosește cred că de câteva mii de ori în viața lui. Îndrăznesc să spun, dacă vreți, este iPhone-ul lui de nădejde când trebuie să-L sune pe Dumnezeu, pentru că de altundeva n-are de unde lua codurile de acces către Împărăția lui Dumnezeu. Ea este darul episcopului de obicei, când ești hirotonit preot și ești hirotesit duhovnic. Să atragem atenția că, în taina hirotoniei, preotul primește toate darurile lucrătoare ale preoției, dar are și *un ceva* în plus, un dar în plus de la episcop. De aceea, când se întreabă unii de ce ne iubim episcopii și de ce îi apărăm pe episcopi – care sunt și ei oameni și nu trebuie să uităm asta –, este pentru simplul fapt că ne-au dat tot ce aveau de dat, inclusiv taina cea mare care este aceea a duhovniciei, arătând prin aceasta, o dată în plus, că duhovnicia nu este deasupra preoției, ci parte integrantă a ei, dar ea nu poate lucra decât cu o trimitere specială.

Ei bine, unii dintre marii profesori de filozofie ai Sibiului, în urmă cu ani de zile,

Pr. Constantin Necula

le-a spus studenților definiția omului... În bancă era părintele Ică senior; vă dați seama ce mult a trecut de atunci, dar ideea rămâne valabilă. Le-a spus, așadar: „Am căutat o definiție a omului în toate cărțile pe care le-am avut la îndemână – om cu studii, cu cercetări –, dar am găsit cea mai bună definiție într-o carte pe care nici n-am băgat-o în seamă sau pe care mulți n-o bagă în seamă nici măcar în cercetare câteodată, într-o carte cu care preotul intră în parohie și, așa cum v-am spus, e îngropat cu ea. La slujba înmormântării, care se găsește în această carte, stă scris: *Chipul slavei Tale celei negrăite sunt, măcar deși port ranele păcatelor*”. Și spune el: „E cea mai frumoasă dintre definițiile date omului”! V-am făcut cunoștință, așadar, cu principala sursă din care trebuie să știți tot ce se poate ști despre cununie. N-am adus ediția mare – are vreo 3 kg jumătate pe o parte. Am adus un *Aghiasmatar*. Cu s, nu cu z, da? N-avem *aghiazmă*, ci avem *aghiasmă*. *Aghiasmatarul* este cartea care este o desprindere din *Molitfelnic* – nu *Molitvelnic* – și ține de această frumoasă așezare în liturgică a preotului. Este cartea din care preotul citește slujbele pe care le auziți la sfeștanie, la înmormântare. Am și semnul pus la înmormântare. Dacă vă

Familia, chipul iubirii

uitați, e mai neagră pe partea cu înmormântarea, pentru că, în ciuda aparențelor și a gurilor rele, mai mult murim decât trăim, din nefericire, și se pare că ne-a ajuns moartea din urmă. Duminică chiar vom avea o întâlnire interesantă cu moartea, pentru că fără învierea tânărului din Nain, Nainul nici n-ar fi existat pe hartă, de fapt. Și vreau să remarcați că atunci când Mântuitorul Hristos îl învie pe tânăr, nu strigă, nu se zbate, nu dă din picioare. Îi vorbește morții ca unei cunoștințe vechi. Și la întâlnirea aceasta cu Hristos, moartea nu reacționează ca porcii din celelalte evanghelii, care se zbat, Îi cer, negociază cu Hristos, ci pleacă, dovedind o dată în plus că știe Cine-i Stăpânul, iar copilul, odată înviat, este dăruit mamei sale.

M-a întrebat astăzi o colegă din cultură și o prietenă foarte bună culturii adevărate: „Părinte, ce-ar fi lumea fără mame?!”. Și răspunsul ar fi simplu de dat: „Ar fi exact ca tânărul din Nain, care n-ar avea unde să meargă”. E foarte simplu să identificăm lucrurile dacă stăm și le citim atent și le înțelegem.

Ei bine, între multe texte de aici este și Taina Cununii. Am auzit de foarte multe ori în ultima vreme, și nu doar în ultimul timp – acesta mai flambat

Pr. Constantin Necula

emoțional, așa –, iar anul trecut am ajuns la niște perspective aproape suicidare în ceea ce privește familia, că Biserica nu îngăduie căsătoria decât pentru nașterea de prunci. Măi, m-am gândit că n-oi fi învățat bine la școală, că n-oi fi fost atent la textul slujbei, că nu-s pe-acasă, că nu mai sunt eu ortodox, pentru că Ortodoxia de care vorbeau ei nu există! Adevărul este că Taina Sfintei Cununii – și de aici aș vrea să plecăm în explicarea familiei – se bazează pe un lucru extraordinar de firesc: pe *Da*-ul tinerilor. Dacă X nu-i zice lui Y – unde X e diferit de Y, deocamdată – *Da, te iubesc!*... (am zis „deocamdată”, pentru că cine știe ce ne așteaptă și istoria-i lungă!)... Dacă X este diferit de Y și îi zice *Da, te iubesc!* și Y îi spune *Da, te iubesc!*, atunci, da, lucrurile sunt realizabile. Biserica nu cunună pe nimeni împotriva nimănui. N-am văzut deocamdată, nici nu am în memorie vreun gând, să fi văzut din urmă trupe speciale de desant ale Bisericii Ortodoxe, care circulă pe stradă și toate nemăritățile sunt măritate și toți neînsurații, însurați. Unora chiar le-ar prinde bine, că la cum stau pe ei, chiar nu mai termină niciodată.

Am constatat, o dată în plus, că de fiecare dată când vorbim despre cununie,

Familia, chipul iubirii

vorbim despre *încununare* și am să revin asupra acestui termen, pentru că, în sine, cununia nu este o treabă siluită decât în conștiința unor frustrați. În conștiința unor oameni sănătoși la cap și bucuroși de ceea ce fac, cununia-i *încununare*, adică este cel mai de preț lucru care i se poate întâmpla în viață unui om. Chiar dacă după aceea simți că ai ratat. În ziua aceea nu simți. Chiar dacă după aceea te ceartă mama celuilalt, de te rupe!

În sine, cununia nu mă reprezintă doar pe mine, ci și pe părinții care vin din urmă. Și o să desenăm un pic nunta. Fiți atenți! Ei doi se plimbă prin oraș. Nu vă spun pe unde m-am plimbat, că nu-i frumos. El cere fata, de obicei. Mai nou se pare că și fata cere băiatul, pentru că ăsta nu mai termină de plimbat. Are GPS-ul erodat... Ea-i zice „*Da*”, el îi zice „*Da*” și după aceea încep belelele. *Cum le spunem celorlalți?* Am ajuns să ne fie rușine să spunem părinților că ne iubim. Când ne urâm, nicio treabă, tătică! Ieșim pe stradă, ne înjurăm, ne faultăm... Aoleo, mamă! Dar când ne iubim, e dificil tare. Totuși, la un moment dat, el își ia inima-n dinți – de obicei inima lui – și merge și cere fata. Nu mai știu dacă e la modă așa. Am înțeles că acum se trimite câte un sms,

Pr. Constantin Necula

cel mult. Din nefericire, ne-am pierdut cuvintele prin care ne facem cunoscuți. Dar, în principiu, cam așa e regula: te duci, ceri fata... De obicei se zice *Nu! Mai aveți de făcut facultate! N-avem sală! N-avem bani! N-avem rochie! N-avem mașină! N-avem autostradă! N-avem avion! N-avem! N-avem!* este de obicei cheia blocării tinerilor în ceea ce vor să facă, iar tinerii se încapățânează să aibă lucrul cel mai de preț. *But I love him!* Și atunci se reconfigurează situația. Și totuși, în cererea aceasta de căsătorie este o cheie, pe care noi am pierdut-o, pentru că între timp ne salutăm părinții cu *Ciao!*, cu *Servus!* Dacă am zice în continuare *Sărut mâna!*, am ști că nu poți să rupi mâna atunci când iei un dar. E dificil de înțeles asta într-o lume soft. Totu-i maioneză la noi. Repede, repede, repede, repede! Cum să mai guști din bunătatea cozonacului?! Că n-ai răbdare să crească. Îl crești cu feonul, așa: *Hai, măi!* Dintr-odată, tânărul se află în fața propriei conștiințe. Are de responsabilizat iubirea lui, pentru că e important că i-a răspuns fata, dar e important să-i răspundă și cei care au crescut-o, uneori, din nefericire, divorțați, alteori – Doamne ferește! – văduvi! Am fost martor când băiat orfan a cerut mâna fetei de la o fa-

Familia, chipul iubirii

milie și părinții fetei s-au ridicat în picioare și au zis: „Nu doar că îți oferim mâna fetei noastre, dar te rugăm să socotești că de azi ai doi părinți!” El, care nu i-a văzut niciodată pe părinții ei! Mai mult decât atât, am fost martor când și fata, și băiatul erau orfani, și mergând la nașii lor și cerându-le să le fie nași, nașii s-au ridicat în picioare foarte onorați și au zis: „Vă mulțumim frumos că ne-ați ales de părinți! Vă rugăm frumos să ne socotiți părinții voștri!” Pentru că, în sine, cununia nu-i doar o treabă de adolescență împlinită, ci și de *părinție* împlinită. O să vă citesc la un moment dat o rugăciune în care li se spune tinerilor să vadă *pe fiii fiilor lor* ca pe niște mlădițe tinere de măslin. Nu întâmplător, sunt convins – că *întâmplător* este numele de incognito al lui Dumnezeu –, nașii care i-au primit pe copiii aceia le-au botezat și copiii, iar din când în când, mă bucur foarte mult să constat că sunt împreună, construind casă și văzându-și de viață înainte. Nu suntem atât de săraci încât să nu ne permitem să ajutăm niște tineri la început de drum!

Apoi, urmează bunicii la rând. Bunica este cea care de fapt dă măsura viitorului ginere sau a viitoarei nurori. Un *Mda* sau un *Hmm* poate să pecetluiască soarta